

رامبرانٹ

هەقىكى

سېيھەر

٩

رۇناھىيىكى

- ١٦٠٦ ل ئەيدەن ھۆلەندىدا ڇ دايىك بىووە
- ١٦٢٠ خودەندىدا زانتكۈين ل ئەدەن.
- ١٦٢٤/١٦٢٥ ل با پىتەر لاستمان ل نامىستەرداش شاگىرد بىو.
- ١٥٢٢ ل نامىستەرداش بىنەجىبىو ودەست ب وىنەچىكىرنا ئاناتومى كىر.
- ١٦٣٤ ب نەقىندا را خود ساسكا ئوبىلەنپورگ را دزدوجە.
- ١٦٤١ كوردىكى وان بىناقى تىپتو ڇ دايىك دېيت.
- ١٦٤٢ ساسكا دەرىت، وىنەن (پاراستانىن) شەقىن دەنافرىيە.
- ١٦٤٥ ھەندرىجكىزە سەوقەلس دېيىخ خودشتىپا رەمپراندت و دزدوجە.
- ١٦٥٤ كەچەكى وان بىناقى جۈرەنلا ڇ دايىك دېيت.
- ١٦٦٣ ھەندرىجكىزە دەرىت.
- ١٦٦٩ رامبراندت ئى دەرىت.

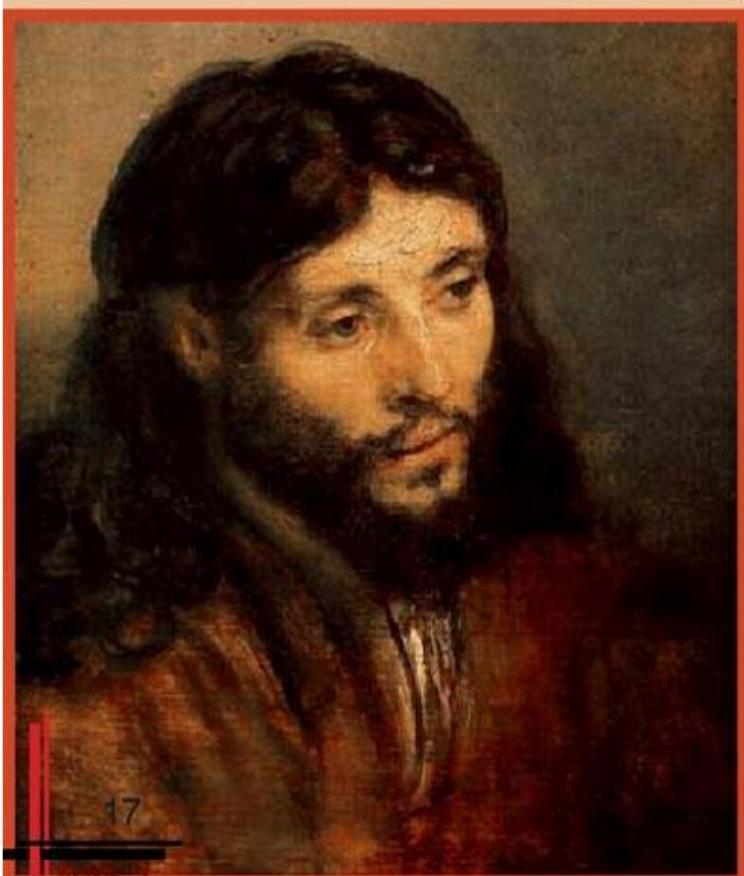
■ رزا توبال

مېتولۇرى دىبە، بەرى وي گەلەك خوددى
باڭدور دېيت.
سالا ١٦٢٠ رەمپراندت دىشىن فاكولتىت
ئەو بىتەنى دوو سالان ل ور دەپىنە و بىجى
تىلىت، دىچە نامىستەرداش با وىنەقان پەتەر
لاستمان دىبە شاگىرى دى و باڭدورا ئانتكان،
مېتولۇگى ھىشىتا زىدە دېيت. دەمەكى ئى
ئەو لىبا ئىتلىيانى ۋاجۇپ بىناس دخەبىت.

رامبراندت، كورى دايىك جۇرنەللىا
ولەمسىدۇجەتەرى يە، بابى وي ئاشقان
بۇو بىناقى ھارمەنسزون ١٥ تىرمەھى
ل (لەيدەن) ھۆلەندىايى ھاتىيە دنى. ڇ نە
زاروبيين ھارمەنسزون رەمپرانت بىتەنى
شاندىيە دېستانا لاتىنى، يىن دى تەنى بونە
ھونەرمەندىن كاردىمىستان... حەفت سالان
ل دېستانى دا فيرى ھونەركارىن ئانتكان و

وېن دامبرانت ۱۶۶۱ از - ۹۱ × ۷۷ سم

۱۶۲۵ ل ور تەف ۋائىھەنس شاگىد وينەقان دبە دۆستەھەقال و ئامسەردامى بىچى تىلىت و لەدەنى ئاتەلىيەك دادمەزرينى. ئاهروت قان بوجەھەل دېرتۇوكا خۇھ دا دىقۇتى نە: (كۈرى ئاشقان رىمپاراندىن ۲۲ سالى گەلەك پەسنا وى دەدت).

ھويگەنس ۱۶۲۴/۱۶۲۵ سەرداشا لهقەنس و رىمپاراندى دەكتەت. كۆ ھەردوو وينەقان بجن ئىتالىيەن ھونەرین رافايل و مايكل ئەنجيلو ب بىن دا ئەو بىن وينەقانىن گەلەك ناقۇدەنگ لى ۋېھر نەبۇونا دەمى ئەو نىكارن بجن ئىتالىيەن ھۇلاندابىن ئى وينەيىن ئىتالىيەنان ھەنە. ھويگەنس پەسکار و حەيراتا وان بۇو.

رەمپاراندى و ليھەنس دىن بۇرترەۋىتنىن ناقۇدەنگ. بازارگانىيەك باش دىكىن پروېلىمەن وان بىن ئابورى چارەسەر دىن. د سالىن ۱۶۳۲-۱۶۳۳ دا.

رەمپاراندى قاسى پېنجى وينە ئافراندىنە ئى وانا يەكى ناقۇدەنگ ئەو ئانانقۇمى (ھندور- لاشمۇدەن كىن) يە كۆ ئەو دكتور. نجۇلەس تولب قىرا تەكلىف كريپوو.

د سالا ۱۶۳۴ دا ۲۸ سالان كەتخدودا جۇرنەلا ئۇيىھەنپۇرگە دىزەوجە. ۱۶۳۹ ب وان پاران مالخانىيە ك بۇ دايىنا حەفت سالان دىكە د ناقۇدەنگ ۱۶۴۰ دا كورەك و دوو كەچكىن وان دىن سى زارو و ۱۶۴۲ دا ئى ساسكا دەمرە. زارو تىتۇ بەررۇن دەميئە.

دگەل درجىخ را ھەفالىتى دەكتەت. پاشدەمى ئى رەمپاراندى ۲۰ سالان بچووكتەر ھەندىرچۈز سەققەلس دېيتە حەزىزەند و دىزەوجەن. دەمبىكىندا پېنجى سالاندا ئابورىيا رەمپاراندى خراب دېيت. دەيدىدار دېيت، د سالا ۱۶۵۸ دامال و مالوارىدات تىن فرۇتنى.

دەمپاراندى ل ھۇلاند

ئامسەردا ناقچەيَا ئابورى بازارگانىي بۇو. گەلەك بازرگانىن دەرقەي ئۇرۇپا، ئۇرەنلى ئاسىياتان دەهاتن ور. ل بۇرسىيَا ئامسەردامى قاسى ۴۵۰ بازرگان ھەبۈون. يەندىرى ئامسەردامى گەلەك پاپور دەهاتن و دچوون، و گەلەك ھونەرەز ھەبۈون ئى وينەقانان وينە دكىيان. ئى بەر وى ئى گەلەك ھونەرمەندان ئى ج دەست تەنگى نە دىتەن. د سالا ۱۶۵۵ دا ناقبەرا ھۇلاندا و ئىنگىز دا دوو

ونقى بابى رامبرانتى

سالى شهر دەركەت گەلەك خسارەت ئى
چىبىبوو. د وى دەمى دا ھندەك نېسكار
ئى ناقەنگ بىوون، وەكى ئىنگلىز
فەيلەسۆف تۆماس ھۆبىس ۱۵۸۸-۱۶۷۹
بەندىجىتوس دەسبىنۋزا ۱۶۳۲-۱۶۷۷ سەر
فەلسەفى كاردىرن. فرانسى دەسكارت
۱۵۶۹-۱۶۵۰. ئاتاليانى برونوڭورداۋۇ
۱۵۴۸- ھولاندى بابى رامبراندت
هارمەن گەرتىز ئان رۈزىن نىزكا
دەمەرنى ئەو وىنە هاتىه چىكىن
وەر دىاره بابى روناھيا
چاقان وەندى كريه.

رامبراندت وىنى
دايىكا خوه ب
ھىسەتىشىراك زانە كور
ئافراندىه، جلکىن
ب دووزسەنخەمل
خۇ شە و يىست ،
سۈورەتى كال
قورمۇجي، چاقين
راماڭاڭرىت كور،
چۈكى دەستدا
دەما پېرەكالىي د
نىشادىدت:

۱- دەم
سەر كە تنا
رامبراندت تىدا
ديار دېبە كو ئەو
دەولە مەندە ،
خودەش خەملۈكە
و دەستى راستى
كىرىھ بن جلکى
خوه و گەلەك ژيان
رەحھەت...

۲- ئەو بىكەنە ئان
كە يەخوشە د دويىنى دا
وەك پرسىگرى دە نىشادان.
وى خوه دايە دەست قەدەرى كا
چاوان كو چوو. دەست دا وىنەيىن
بچۈك ب درەنگى قەھوھىي بۇياخ
دەكىن، ئەو مىنا ھەراكلىتا جىدىيە ئان
وەك دەمۆكىيتا ترانە نەكەن تىت بەر

وىنى دايىكا رامبراندى

ھەندىرىجىكە ۱۶۶۳، كور تىتىق دساڭ
۱۶۶۸مەرىيە، رامبراندت بىنەنى يە. ب
خوه و خودىيە ل تەلەفزىيونان دەمىزىنە
دەقى رەوشى دا فرجە كريه. چاقىن
وەستىاي، دەقى نەگۆتى ھېقى شەكەستى
دىسان دەختەت. دەست پېرەكالى پۇر
سېپى ناخوازە خوه بەد دەستى رەش
قەدەرى تولپە، د دەما جوانىا خوهدا
ئافراندىه، چاوان ھەموو بەھۇرى
لاشەكى مرى تەماشەدكەت.

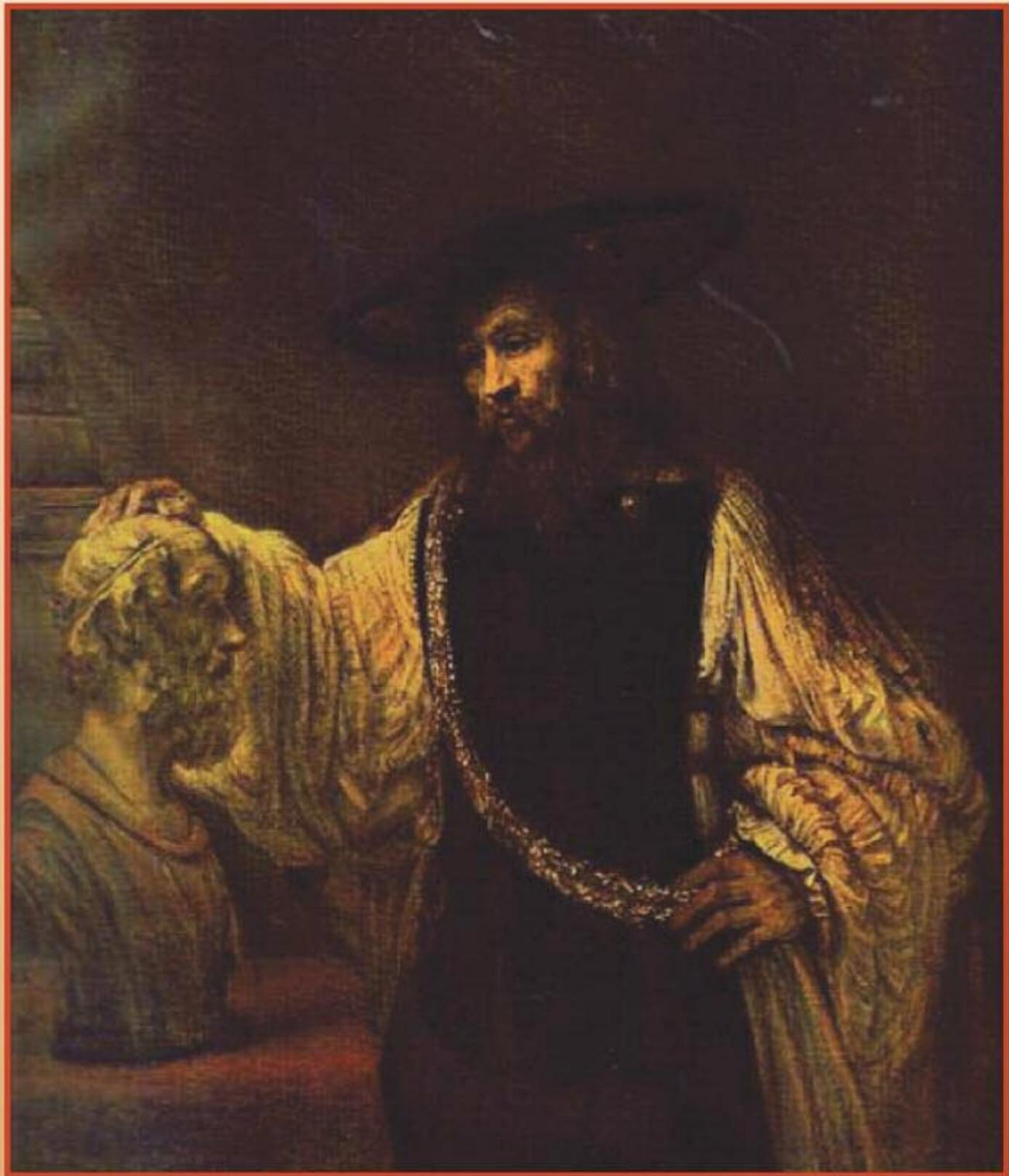
ھەموو فۇرمىن لاشى ب
رۇناھى قەكىرىتە و باش
تىن بەرناسىن ب رېنگىن
تارى رەۋەنەق گەور و زەر
مېيلاش رەنگ قەھوايى
لاشى قەكىرى رەنگ زەر
نىشان دەدەن. دكتور
تولپ مەقەسا خوه
بلند كىرىھ شاگىرت سەر
وان را دتارىيغىنە.
لەفر دىاره رامبراند
چاوان ب رەنگ و
فۇرمان زىنلى نىشان
. دەم.

ئىسما لازار د
قەبرىستانى دا
ھېشىيار كر، ئەو
منا رىستى مەنەك
نەمەن بۇو.

دېبىزە: دېرۈكەك
ئىنجلى يە وان. دۇو
خوشكىن (خۇنگىن)
مارتها و ماريا (مەرىيەم)
لازار حەزدۇستىن عيسا
بۇون و گەلەك جاران ل با
وان ئەو دېبۇو مىھفان، دېبىت ئەو
بە ھەردۇو خوشكان ب پرۇپاگاندا
رەكلاما عيسا كرن.

وىنە كۆمۈزىسيونەك ب دووزەنە
خوشكى لازار ب شاش حەيران رابۇونا
لازار دەمىزىنە.

وينهین رامبراندت

فریشته بین سه راهکه

ئانانۇمى

ئەو پىشىيارا دكتور نىكۆلاس بۇ دەما رامېراندەتھات بۇو ئامستەردا م يەكە مجارلى بازركانى وينەيان (ھەندرىج ۋان ئۇيىلەنۈرگ) مالەك كىرى كر بۇو لور ساسكا ناس كر بۇو. و د سالا ١٩٥٤ دا زەوجيان.

د وينەيدا ھەردووپىان ئى ب جلىنى فانتازى خوه خەملاندىنە، ساسكىا رونشى يە سەر ڙونىيىن رامېراندە دەمەك خوشەويسىتى دەرباز دەكەن.

رامېراندە شەبقا رش- سېپى سەرسەردايە، دەستى راستى داجامىسکانا مەھىي، بىن چەپى ئى دانايى باش پىشتا ساسكا و ب جلگىن بەھاگران و كۆستۈمى خوشەويسىتى دا ھاتنە خەملاندىن. دىارە كو دوو خوشقىيەن دەمەك خوش وزندى ڙيان. ئارستوتەلسى ل پەيكەرى ھۆمەر دەنيرىت. وينەيىن رامېراندە لسىر خواستى بازركان سېجىلايىن ئانتونۇ رفۇ چىكىري، كو دوى دەمى دا ب ٥٠٠ گولدا ناھاتىه فرۇتن. رامېراندە ب وى ئافراندەن وينەى گەھىشىتىه بلندىا ئافراندى.

ئارستوتەلسى ب سەرھەمدى دا پەيكەرى ھۆمەر دېھرچا فىنە وەكە وينەكى بالكش دېيىنە. ئەو وينى دەست ب دەست دەمەك درەنگ دىگەھىتە موزەخانە يى نیووپۈرك ١٩٦٤ ب ٣ ملىون و ٥٠٠ ھەزار دولارى تى فرۇتن.

دېرەكى بادشەب

(بادشەف)- ئاف خوهى كىنە شەقى) ئەتەوراتى تىت. دەما. داود ب شەف دەقەسرا خوهى دەنيرىت كو ئىنەك جىران بروتى ئافى لخوه دەكت، لېر وى ئەو دېھ نەزەر دوقايت، دۇررا ژىنكى ب ئەمر

ئىتسا لازار د قەبرىستانىن دا ھىشىيارىنە فەيلەسۇقى دانىماركى كىركەگارد ١٨٥٥-١٨١٢

تىنە مال، ڙ خودرا دکه ڙن. بادشەف
ناڤك ٺندو- ٺورووپي يه. ٺهو ناف د
دهمیدا مۆدە بwoo، مينا خوشكا پاشاهى
میتانيان تادوووشەب و كالوشەب.

بادشەب ڙنا هەتيٽي ٿوريا بwoo.
داوود ميرى وي ٿوريا شاند پيشيا شەرى
جوهودان و ئامۇریتان دا، دا كووشتىن،
پاشى بادشەب زارۇكەك ڙ ٿوريا بwoo،
ئه و ڙى دا كوشتىن. داوى ڙ داوود و
بادشەب كورەك ب ناف سليمان (ھەزەرتى
سليمان) بwoo. ٺهو وينه وەها حەزبەندا
رامبراندت ھەندرىجكۈزىيە د دەما ۵۰ سالىدا
هاتىه چىكىن.

بادشەب رووت پاش ئاق لخوه كرنى
خزمەتكار (سوخرەوان) ڙن نەينووكتىن
بادشەب دېرە. وينه ب تارى- رۇناھى
رەنگاندا ھاتىھ هارمۇنى نەقشاندىن
لداوبيي، رامبراندت دوو ٺەزسەرىن
قەنج دئافريتە، ڙ وانا يەك ٺهو بوكا
جوهودانه.

پاشتا مانزەراھايىك، جلكان ب
رەنگىن جەنقين زىندي وينه يەك سەرفرازى
دئافريتە. ئەف وينه ل بىن باندورا وي
ھەتا رىنه سانسى پاشدا دچە، ڙن- مير ب
جلكىن روزھەلاتى ھاتنە خەملاندىن. ئەجەب
ئه و بۇ نموونە دانا كورى رامبراندت تىتو
دده كو ٺهو د سالا ۱۶۶۸ دا مرى بwoo.

وينه ب كەسك، سور، زەر شىن
رەنگاندا هارمۇنى يەك بىزگارى دا ھاتىھ
ئافراندىن. ل سەر خواستنا فرائنس بەننگ
جۈچق ئەف وينه (۴۳۸ X ۳۵۹cm) ھاتىھ
چىكىن.

ھەمۇو لاش- بەدەن د لقىنى دانە. ب
ئاتەرسەقەرا تارى- رۇناھى رەنگىن سور،
زەر، كەسك، شىن كۆمبۈز يىسيۇنەك ب
ھارمۇنى دوورزەن دا ھاتىھ ئافراندن.

پاراستقانىن شەقى بۇ ئازادىيا هوولندايى
چاوان ئامادە بونە. ھەمۇو رەنگ و فۇرم
گەلەك بەرزىندينە و وەر و دېيەدار تىن ل
بەرجا قافان ديار دىن.

بوكا جوهودان

زېرەقانىن شەقى

باتنهه با - بادشهب - نان بادشهه

رامبراندت و ساسکا